

Länsgemensam strategisk plan för

Suicidprevention i Värmland

Senast uppdaterad 2022-04-08

För frågor och mer information, kontakta:
Karen O'Quin, folkhälsosstrateg, karen.oquin@regionvarmland.se

Ordförklaring

Självmod och suicid används synonymt. Även begreppet psykologiskt olycksfall kan användas.

Säkra självmord = Inget tvivel om att det är ett självmord.

Osäkra självmord = Oklart om skada uppkommit genom olycksfall eller om det var en avsiktlig handling.

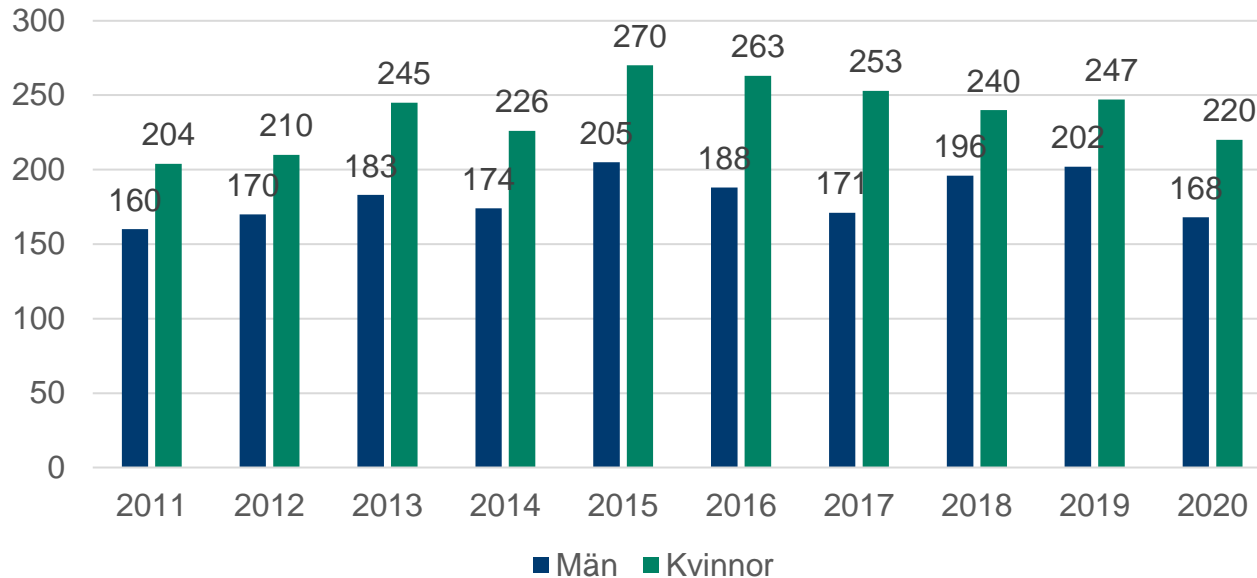
I denna presentation ingår enbart säkra suicid

Suicidförsök och Suicidförekomst i Värmland

Suicidförsök 0-85+ 2011-2020

Personer vårdade för suicidförsök 0-85+ Värmlands län

Suicid

Suicid är ett folkhälsoproblem

Medvetenheten om suicid i det svenska samhället
behöver öka

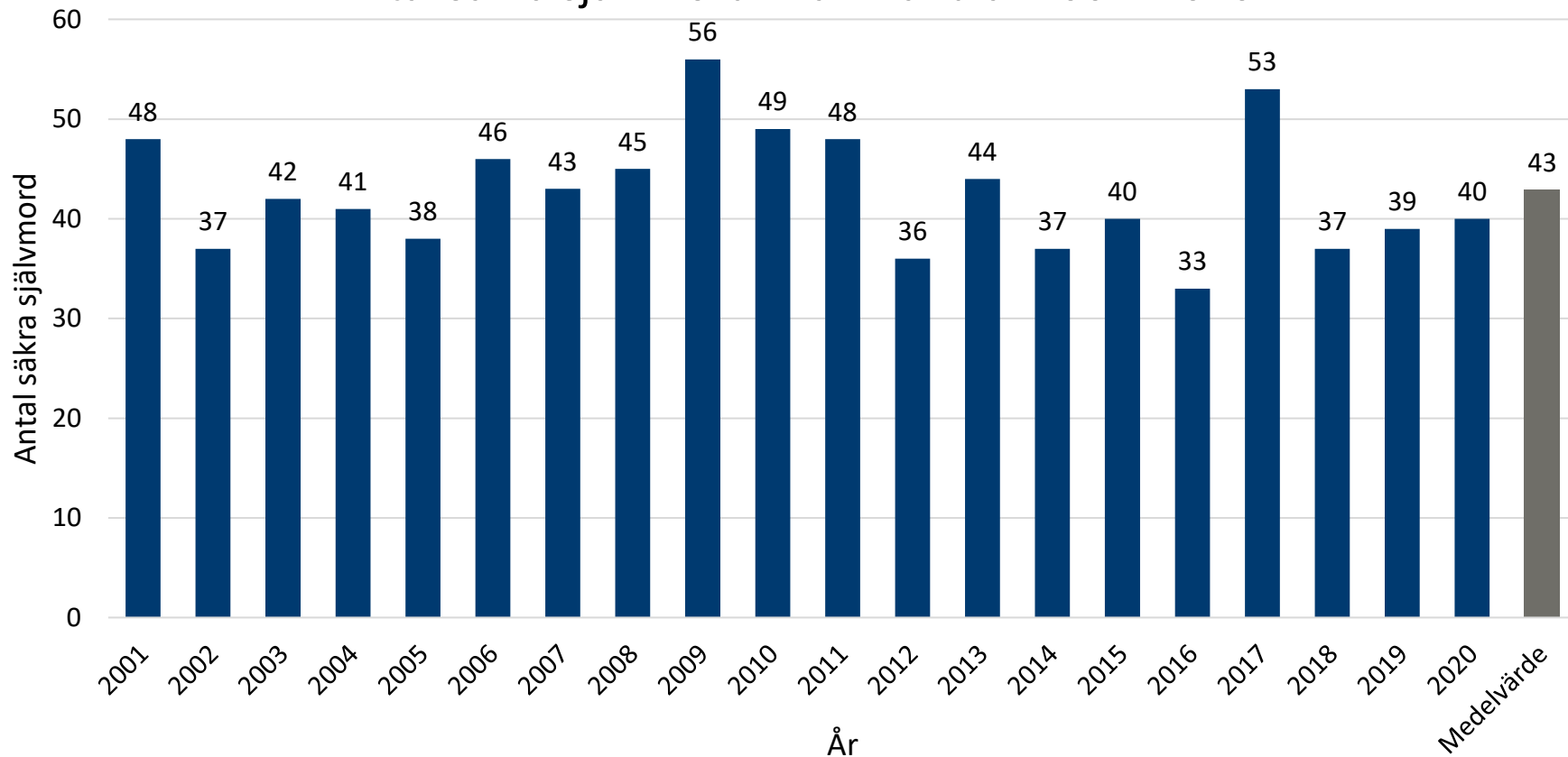
Suicid kan förhindras och förebyggas

Det är aldrig farligt att fråga eller prata om

Förekomst

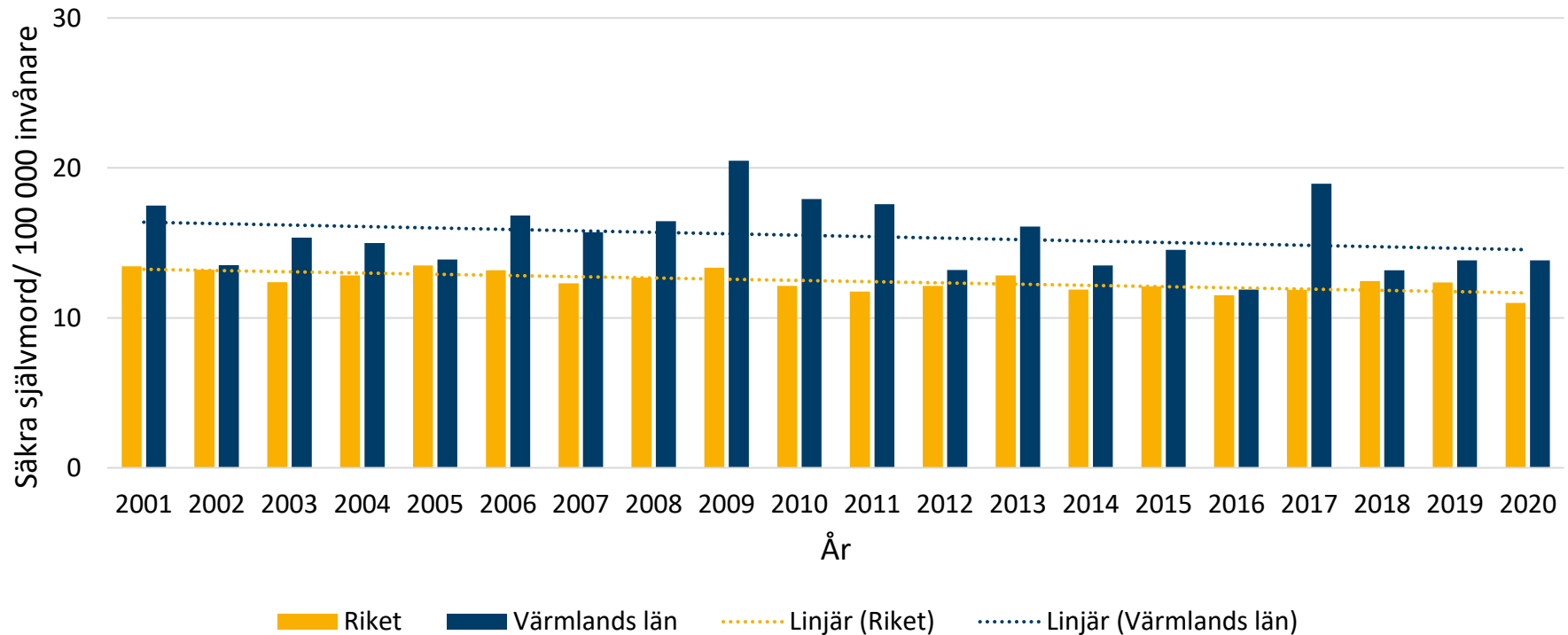
- Män tar sitt liv oftare än kvinnor
- Suicid är den vanligaste dödsorsaken bland män i åldersgruppen 15–44 år och den näst vanligaste för kvinnor i samma åldersgrupp
- I Värmland sker i genomsnitt 43 suicid varje år

Antal säkra självmord i Värmland år 2001–2020

Källa: Socialstyrelsen.se, dödsorsaksregistret

Antal säkra självmord per 100 000 invånare i Värmland och riket år 2001-2020

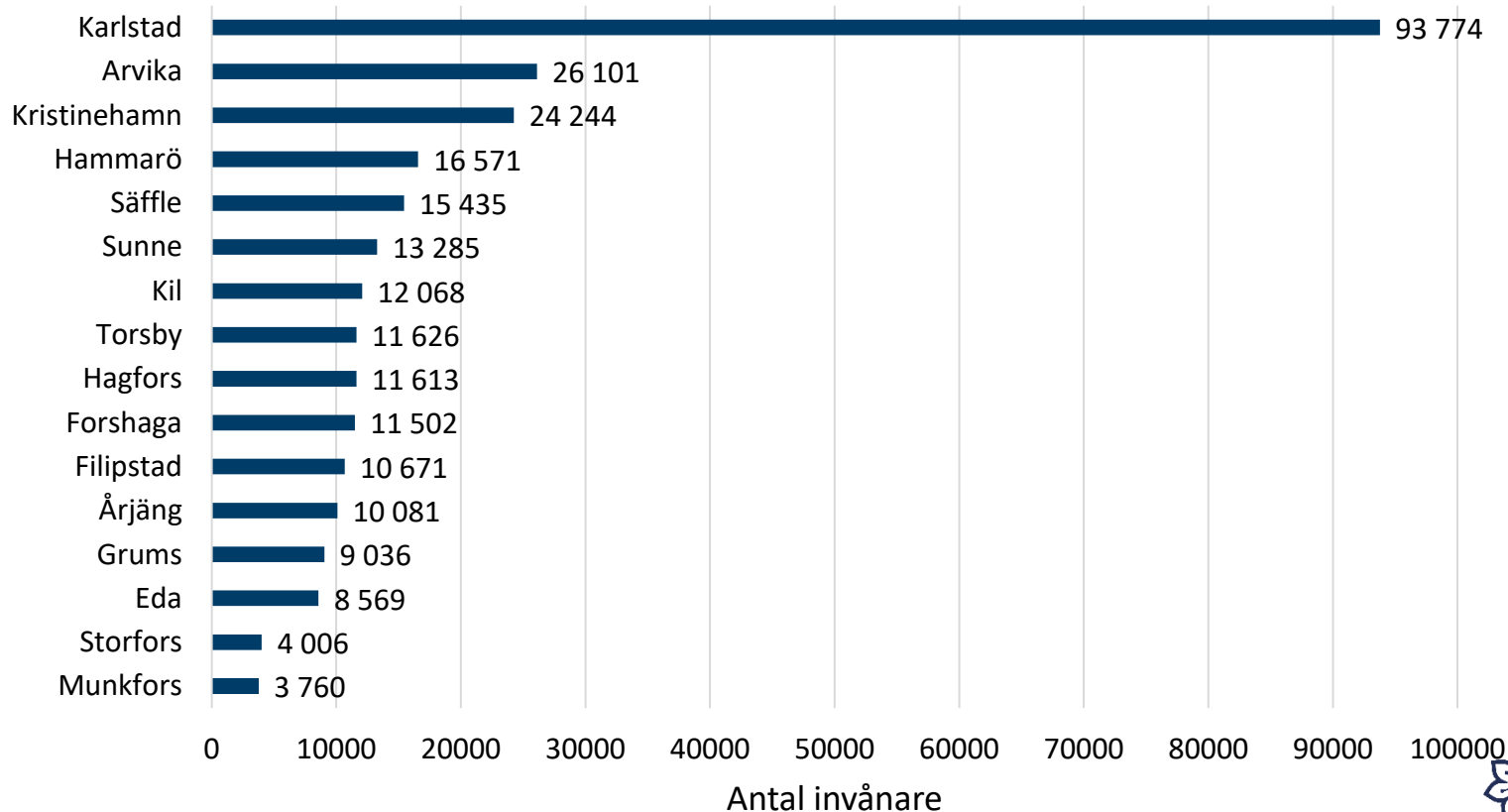

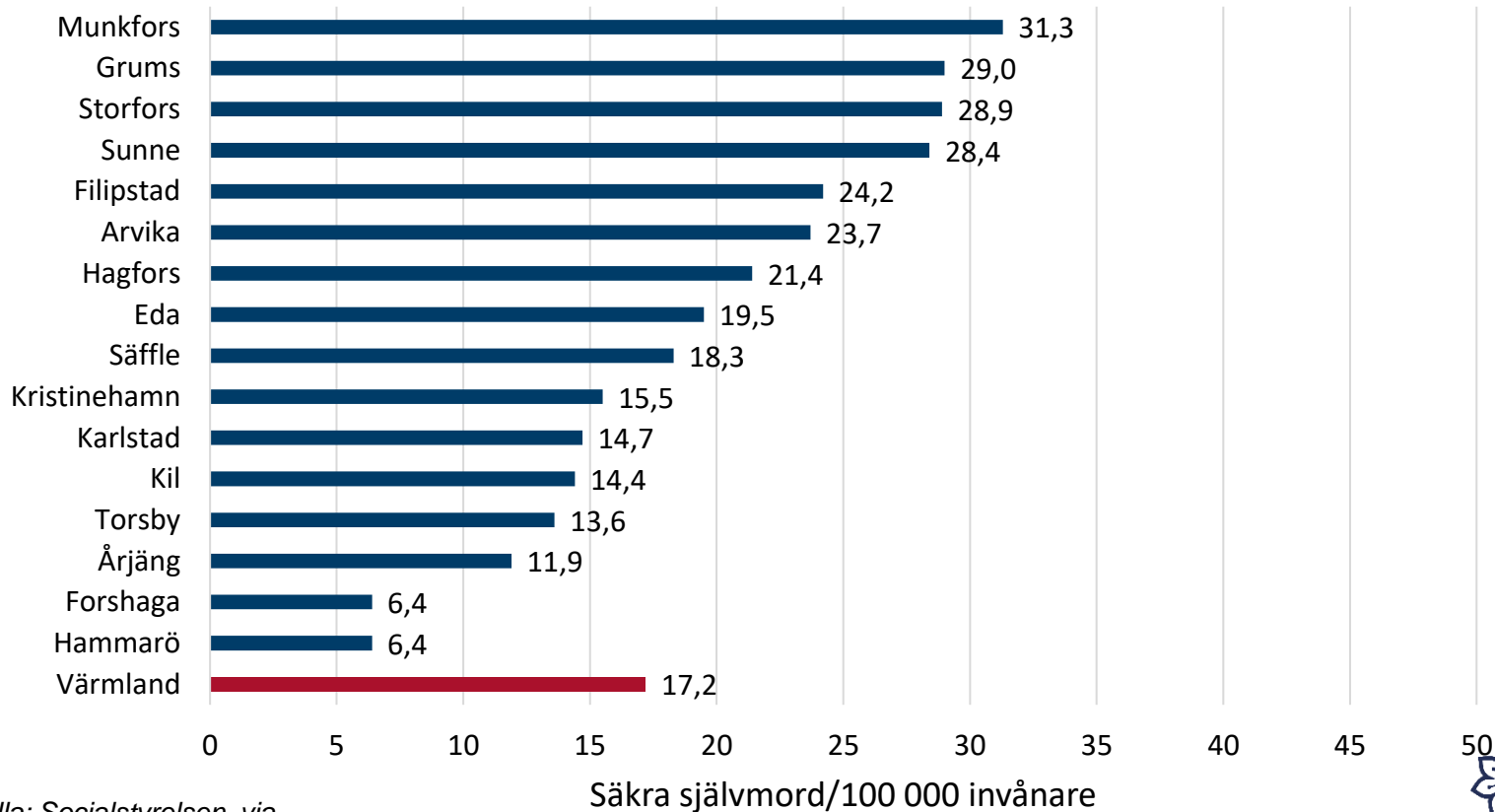
Antal självmord per kommun i Värmland

Säkra självmord per 100 000
invånare, 15 år och äldre,
5 års medelvärde

Antal invånare i Värmlands kommuner 2019

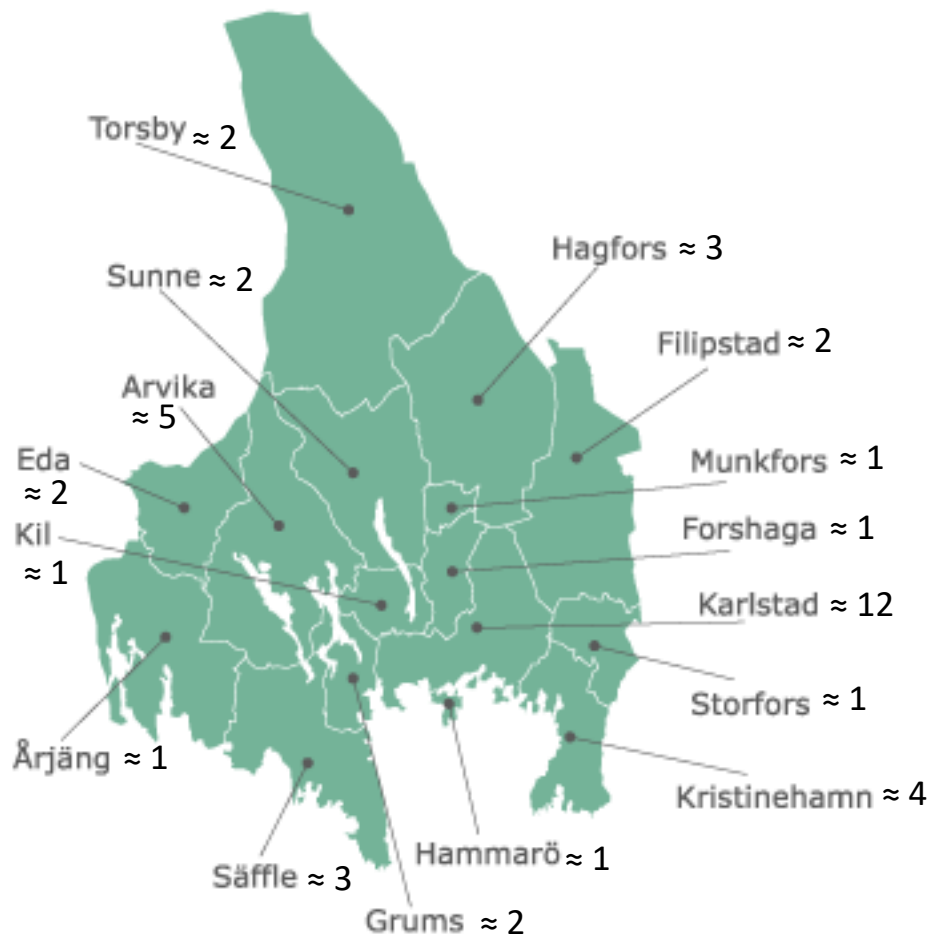

Antal säkra självmord per 100 000 invånare, 15 år eller äldre 5 års medelvärde för perioden år 2015–2020

Till heltal
avrundat
genomsnittligt
antal fall av
säkra suicid
per år per
kommun.

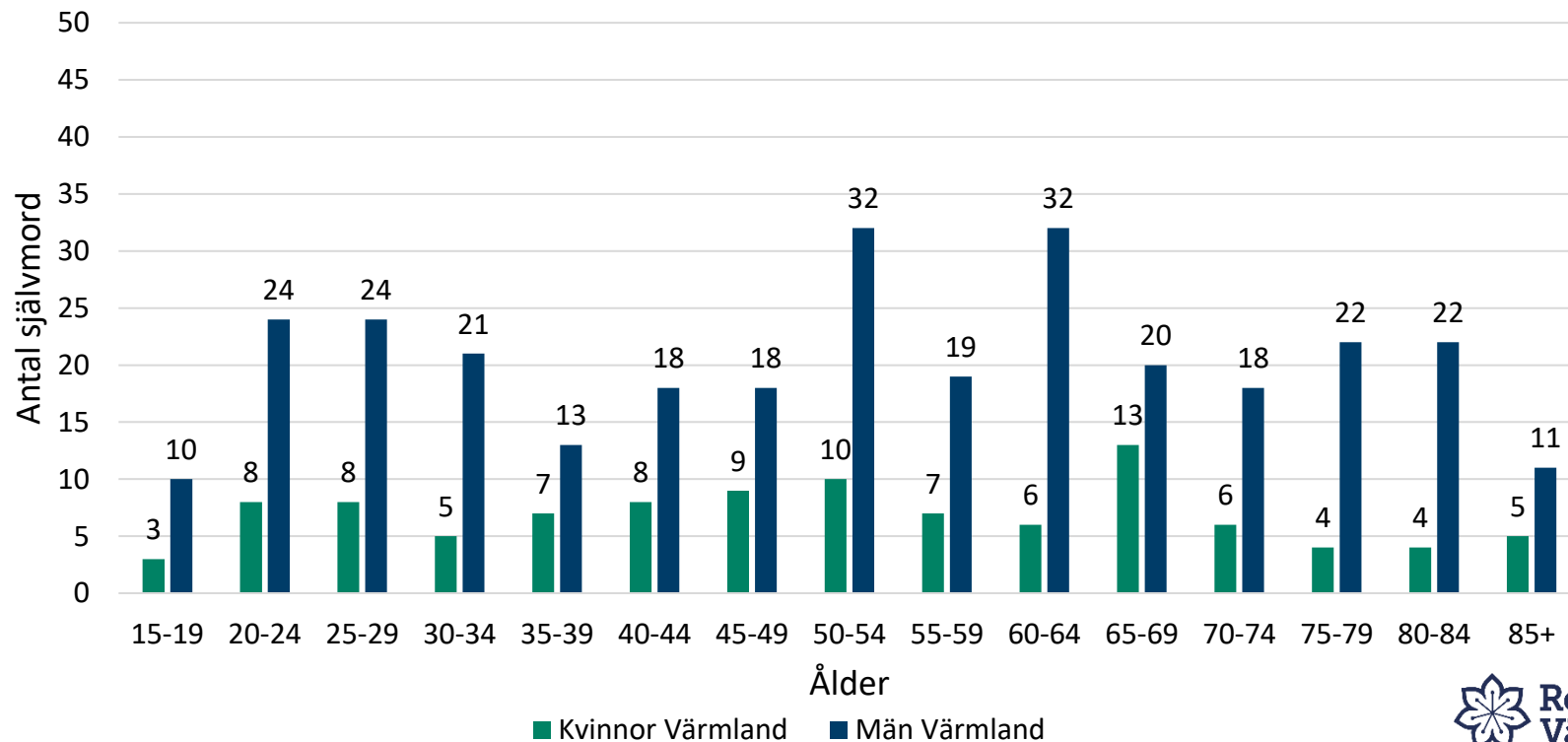
Medelvärde
för perioden
2005-2019.

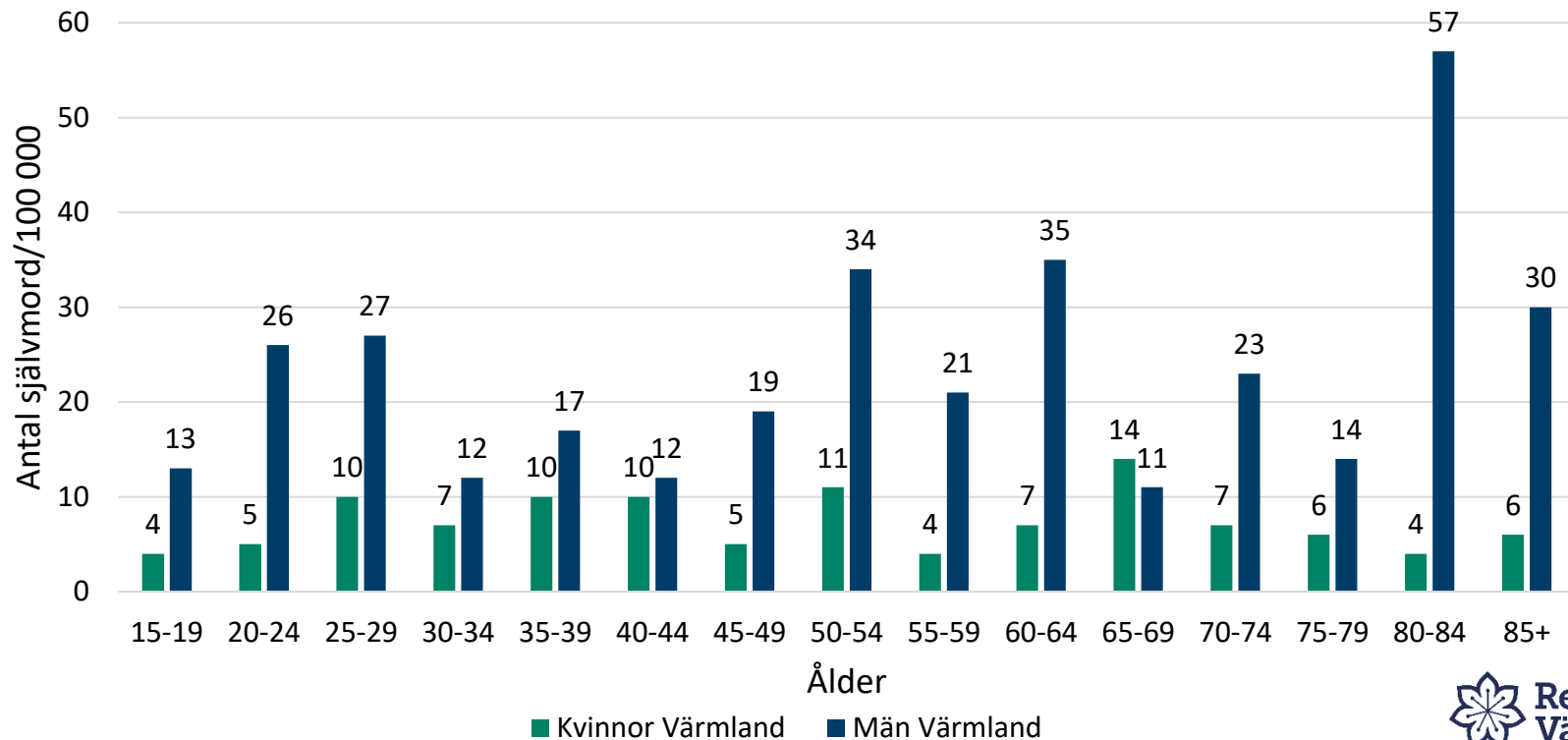

Antal säkra självmord fördelat på kön och ålder

Antal säkra självmord i Värmland sammanlagt under åren 2011–2020, fördelat på kön och ålder

Antal säkra självmord i Värmland per 100 000 invånare under åren 2011–2020, fördelat på kön och ålder. Standardiserat per åldersgrupp och kön.

Det regionala nätverket för suicidprevention i Värmland

Bakgrund och uppdateringar

Bakgrund regionala nätverket för suicidprevention i Värmland

- Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att samordna arbetet med suicidprevention på nationell nivå
- Regionerna har uppdraget att samordna arbetet på regional nivå
- För arbetet här i Värmland finns en regional samordnare som är utsedd av regiondirektören och det regionala nätverket för suicidprevention i Värmland
 - Strukturen för nätverket följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer för kunskapsbaserad suicidprevention
 - Arbetet är placerad i den strategiska folkhälsoarbetet och utgår från ett folkhälsoperspektiv

Bakgrund regionala nätverket för suicidprevention i Värmland

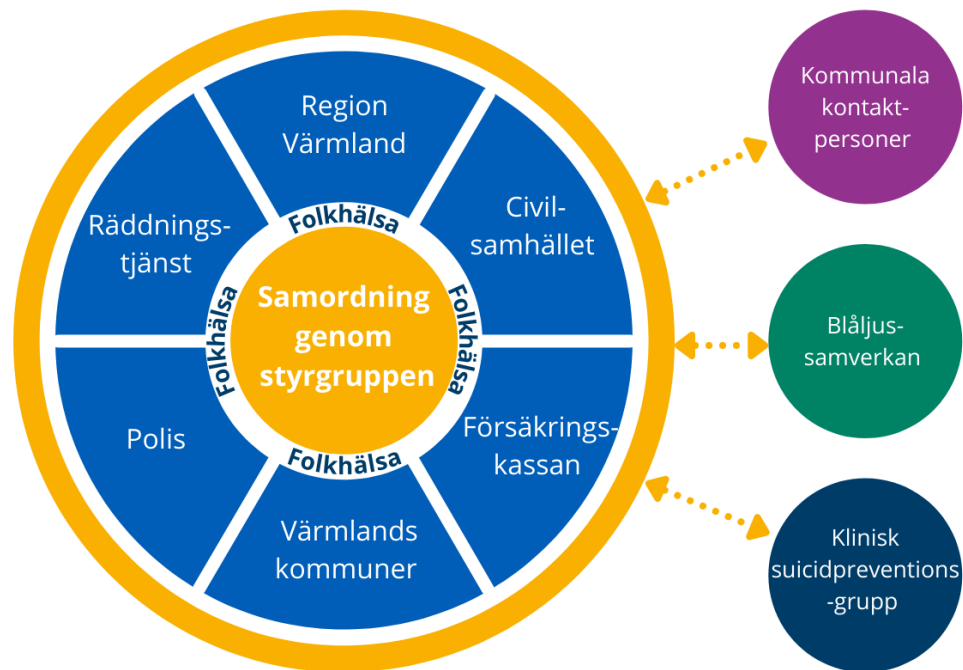
- Samverkansgruppen för suicidprevention i Värmland tog beslutet att växa till ett nätverket året 2019
- Hösten 2019 fick alla kommuner (via kommunmejl) en inbjudan att medverka i det regionala nätverket för suicidprevention i Värmland
- Vi efterfrågade att varje kommun skulle utse en kommunrepresentant:
 - Representanten bör ha mandat att agera informationskanal mellan det regionala nätverket och kommunens lokala arbete för suicidprevention.
 - Hen bör också ha möjlighet att i sin tjänst delta i det regionala arbetet genom medverka i nätverket.
- Alla Värmlands kommuner skickade en representant

Bakgrund regionala nätverket för suicidprevention i Värmland

- Deltagandet i nätverket uppmuntras genom stimulansmedel
 - Sedan 2019 har vi skickat ut en del av den länsgemensamma satsningen för suicidprevention från *Överenskommelsen för psykisk hälsa och suicidprevention* med följande krav:
 - En utsedd suicidpreventionssamordnare eller en funktion/tjänst som samordnar suicidprevention. Personen bör ha:
 - mandat att arbeta med suicidfrågan och
 - mandat att agera informationskanal mellan nätverket och det lokala arbetet för suicidprevention.
 - En kommun- eller regionövergripande handlingsplan (färdigskrivnen slutet av 2022)
 - Aktivt deltagande i det regionala nätverket för suicidprevention i Värmland. Deltagaren bör ha möjlighet att i sin tjänst delta i det regionala arbetet genom medverkan i nätverket.
- Under 2021 hade Region Värmland och 11 av 16 kommuner tackade ja till stimulansmedel och skrivit på en överenskommelse

Bakgrund regionala nätverket för suicidprevention i Värmland

- I nuläget har nätverket deltagande från:
 - Alla Värmlands kommuner
 - Polis
 - Räddningstjänst
 - Region Värmland
 - Civilsamhället
- Nätverket har en styrgrupp som samordnar arbetet plus samverkansgrupper:
 - Blåljusaktörer
 - Klinisk suicidpreventionsgrupp (inom HSV)
 - Kommunala kontaktpersoner

Länsgemensam strategisk plan för

Suicidprevention i Värmland

Länsgemensam strategisk plan för Suicidprevention i Värmland

- Tidigare länsgemensam handlingsplan för suicidprevention i Värmland 2017-2019
- Revideringen har varit försenad pga Regionbildning, personalomväxling och COVID-19
- Framtagandet speglade processen i 2017

Länsgemensam strategisk plan för Suicidprevention i Värmland

- Kopplad till folkhälsopolitiken
- Utgår från det nationella handlingsprogrammet för suicidprevention och Nollvision för suicid
- Baserad i FoHMs struktur för kunskapsbaserad suicidprevention och RESPI (rekommendation för suicidpreventiva insatser)

Länsgemensam strategisk plan för Suicidprevention i Värmland

- Prioriterade områden organiserade efter typ av påverkan:
 - Universell
 - Selektiv
 - Indikerad

Länsgemensam strategisk plan för Suicidprevention i Värmland

- Övergripande mål är att minska förekomsten av suicidförsök och suicid i befolkningen.
 - Kortsiktigt: Under perioden med ökad risk för suicid på grund av covid-19 är målet ingen signifikant ökning av antal suicid eller personer vårdade för suicidförsök.
 - Långsiktigt: Statistiskt signifikant nedåtgående trend av antal suicid och personer vårdade för suicidförsök

Universell prevention

- Samordnad, strukturerad samverkan
- Tidigt stöd till barn och ungdomar
- Tillgängliggöra utbildningar och information i suicidprevention
- Insatser i arbetslivet
- Minska konsumtion, riskbruk och missbruk av alkohol och narkotika
- Restriktion av medel som används i suicidsyfte

Selektiv prevention

- Fokus på riskgrupper
 - Anhöriga och andra närstående
 - Ofrivilligt ensamhet
 - Män
 - HBTQI-personer
 - Personer med funktionsnedsättningar
 - Äldre
 - Personer med missbruk av ANDTS
 - Unga personer (15–24)
 - Tidigare självmordsförsök/ suicidalitet
- Lågintensiva uppföljningar för personer med suicidrisk
- Utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal
- Utbildning av andra yrkesgrupper och ”gatekeepers”

Indikerad Prevention

Stärkt vårdkedja

- Exempel på åtgärder:
 - Kartläggning av vårdkedjans befintliga skick när det gäller personer med suicidrisk
 - Stärka och stödja regionernas och kommunernas samarbete för att främja kontinuerligt och sammanhållet stöd till suicidnära personer

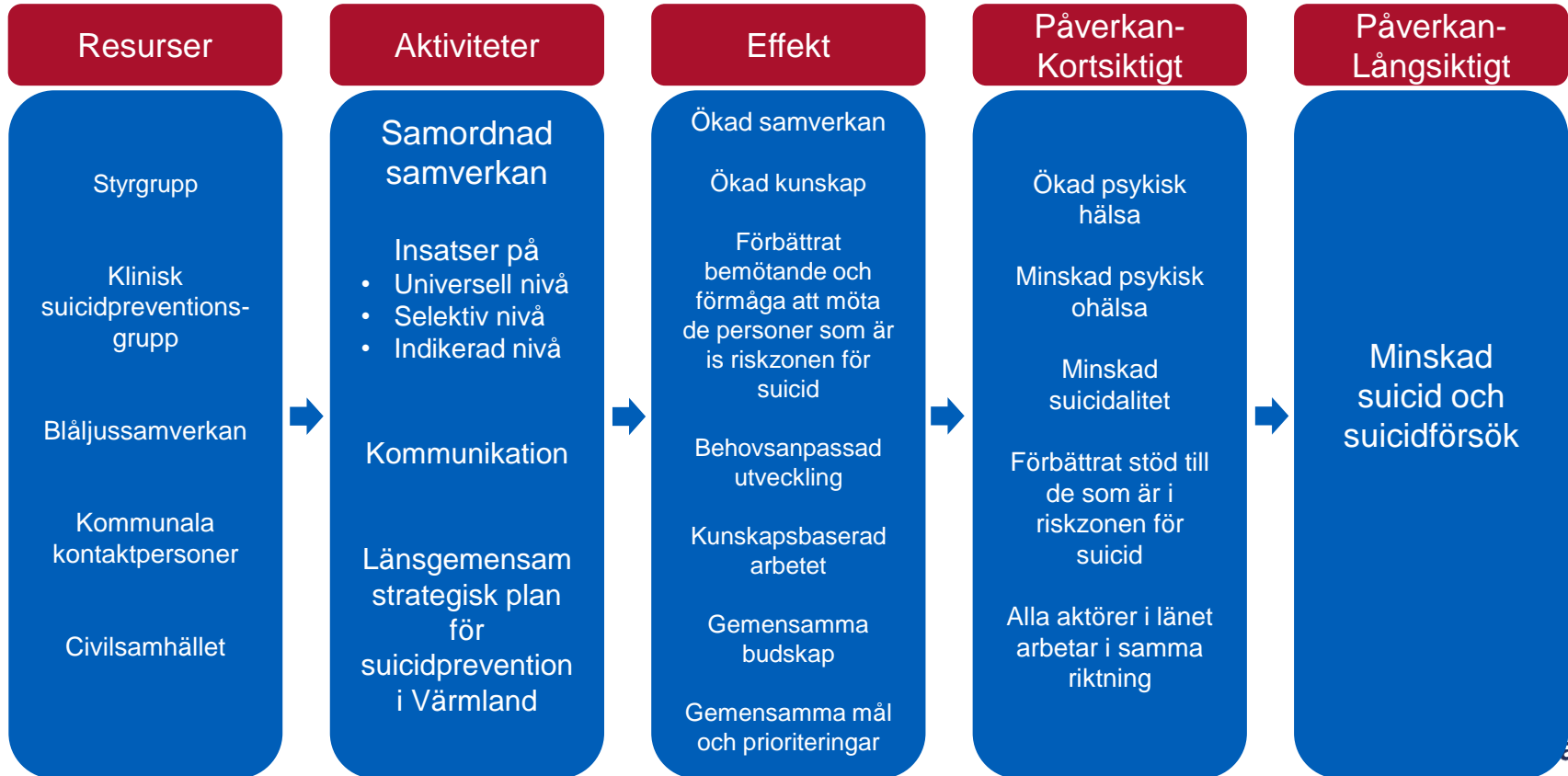
Tolkning av planen och insatsområden

- Den läns gemensamma strategiska planen pekar ut vilka områden som är prioriterade för det suicidpreventiva arbetet och bör ses som en länsövergripande ram.
 - Varje enskild organisation, verksamhet eller enhet ansvarar för att prioritera och implementera angivna åtgärdsförslag, med utgångspunkt i invånarnas behov och verksamhetens förutsättningar.
 - En lokal handlingsplan bör tas fram och implementeras.
 - Samordnaren för suicidprevention i Värmland och det regionala nätverket för suicidprevention i Värmland kan vid behov ge stöd i arbetet.

Länsgemensam strategisk plan för suicidprevention i Värmland

- Aktivitetsplan som beskriver planerade och kommande länsgemensamma aktiviteter
 - Inkluderad tidsplan och ansvarig aktörer
 - Är "levande" - ska kontinuerligt uppdateras och utvärderas

Suicidprevention i Värmland: en logikmodell

Länsgemensam strategisk plan för suicidprevention i Värmland

- Arbetsgrupp med en bred representation tog fram ett förslag
- Tjänstepersonsremiss september-oktober 2021
- Revideringen oktober-november 2021
- Nätverket röstade på planen den 30 november 2021
- Förankringsprocess under våren 2022 för alla deltagande organisationer, inklusive:
 - Alla Värmlands kommuner
 - Region Värmland
 - Med flera

Frågor?

Källor och uppdateringar

Information från socialstyrelsen.se, senast uppdaterad juni 2021.

Information från folkhälsomyndigheten.se, senast uppdaterad november 2020.

Karen O'Quin karen.oquin@regionvarmland.se

Annika Ode annika.ode@regionvarmland.se

Hanna Weimann hanna.weimann@regionvarmland.se